

Persbericht
Luxemburg, 15 oktober 2018

Controleurs zijn ingenomen met betere bescherming voor klokkenluiders in de EU

Volgens een nieuw advies van de Europese Rekenkamer zou een systeem dat is voorgesteld ter bescherming van personen die inbreuken op EU-recht melden — de zogenoemde klokkenluiders — hun wettelijke rechten in alle lidstaten kunnen verbeteren en burgers een centrale rol kunnen laten vervullen bij het waarborgen dat de EU-regels in het kader van hun werk worden toegepast. De controleurs juichen het voorstel warm toe, al merken zij op dat het in sommige gevallen te complex kan zijn om volledig doeltreffend te zijn.

In april 2018 heeft de Europese Commissie naar aanleiding van een aantal spraakmakende zaken een richtlijn voorgesteld inzake de bescherming van klokkenluiders, die momenteel wordt bekeken door het Europees Parlement en de Raad.

De controleurs zijn van oordeel dat het voorgestelde systeem zou helpen het beheer van EU-beleid en -programma's te verbeteren, in aanvulling op inbreukprocedures die de Commissie tegen lidstaten instelt. Zij voegen hieraan toe dat, wat de financiële belangen van de EU betreft, meldingen van klokkenluiders de EU-begroting potentieel besparingen kunnen opleveren.

“De lidstaten hanteren momenteel de meest uiteenlopende benaderingen ten aanzien van klokkenluiders en in het EU-recht wordt een gefragmenteerde aanpak gevolgd”, aldus Pietro Russo, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor dit advies. “Een alomvattende, goed ontworpen en gebruiksvriendelijke richtlijn kan een doeltreffend instrument zijn en bijdragen tot de bescherming van de EU-begroting, goed financieel beheer en verantwoording.”

De controleurs zijn echter bezorgd over de complexiteit rond het toepassingsgebied van de richtlijn. De Commissie moedigt de lidstaten aan om te overwegen het toepassingsgebied van de richtlijn uit te breiden teneinde te zorgen voor een alomvattend en samenhangend kader op nationaal niveau. De controleurs waarschuwen ervoor dat, zonder een dergelijke vrijwillige uitbreiding, potentiële klokkenluiders zouden moeten begrijpen of de inbreuk die zij willen melden hier al dan niet onder valt, zodat zij gebruik kunnen maken van de bescherming. Dit zou hen kunnen afschrikken.

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het door de Europese Rekenkamer vastgestelde advies. Het volledige advies is terug te vinden op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Dit probleem wordt in het voorstel ten dele ondervangen doordat potentiële klokkenluiders worden bijgestaan met duidelijke en eenvoudig toegankelijke informatie, advies en bijstand, en met maatregelen tegen represailles, aldus de controleurs. Maar zij roepen ook op tot meer personeelsopleiding en bewustmaking; zij benadrukken het belang van het bevorderen van een positieve omgeving waarin vertrouwen heerst en klokkenluiden een geaccepteerd onderdeel van de organisatiecultuur is.

De controleurs concluderen dat de doorslaggevende factor voor de bescherming van melders het algemene belang van de onthulde informatie moet zijn. De lidstaten moeten dus niet in staat zijn bescherming te onthouden op basis van de subjectieve bedoelingen of specifieke motivatie van de klokkenluider.

Noot voor de redactie

De Europese Rekenkamer draagt bij tot het verbeteren van de financiële governance van de EU door het publiceren van adviezen over voorstellen voor nieuwe of gewijzigde wetgeving met financiële impact. De adviezen worden gebruikt door de wetgevende autoriteiten – Europees Parlement en Raad – bij hun werk.

ERK-advies nr. 4/2018 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden is momenteel in het Engels beschikbaar op de website van de ERK eca.europa.eu; andere talen volgen te zijner tijd.